

DG Edukacja i Kultura
Program „Uczenie się przez całe życie”
Leonardo da Vinci

Terapia zajęciowa w rehabilitacji środowiskowej w Holandii

www.leonardo.org.pl

www.leonardo.org.uk

www.leonardodavinci.nl

Bastiënne de Regt

Terapeuta zajęciowy, Terapeuta
psychosomatyczny

Tłumaczenie z języka angielskiego dr n. med. Anna Czernuszenko

Rehabilitacja Środowiskowa w Neurologii – Program Edukacyjny

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie” Leonardo da Vinci

Prezentowane materiały edukacyjne powstały w ramach projektu realizowanego z funduszy europejskich w ramach programu Leonardo da Vinci pt. Rehabilitacja Środowiskowa w Neurologii – Program Edukacyjny w latach 2008-2010

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Terapia zajęciowa w środowisku

Terapeuta zajęciowy w środowisku:

- Bazuje na określonym zajęciu
- Jest ukierunkowany na klienta
- Jest osadzony w konterkście
- Pracuje w oparciu o dowody naukowe

Punkty wyjścia terapeuty zajęciowego:

- Klient
- Wykonanie (performance)
- Otoczenie (kontekst)
- Zajęcie/aktywność

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Zawartość prezentacji

- Uczestniczenie
- Narzędzia pomiarowe

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Znaczenie uczestniczenia

- Uczestniczenie konsumpcyjne (kontakty społeczne: pójście do pubu, publiczne wydarzenia)
- Formalne Uczestniczenie Społeczne (chodzenie do kościoła, wolontariat)
- Nieformalne Uczestniczenie Społeczne (rozmowy telefoniczne, słuchanie kogoś etc.)
- Nieformalne Uczestniczenie Społeczne w rodzinie (np. odwiedzanie rodziny, aktywności poza domem etc.)

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Domena terapii zajęciowej

Znaczące celowe czynności życia codziennego,
które są związane z życiem osobistym i
odbywają się w określonym kontekście

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Terapia zajęciowa

Kroki działania:

- Robienie
- Bycie
- Stawanie się
- Przynależność do określonej grupy

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Działanie

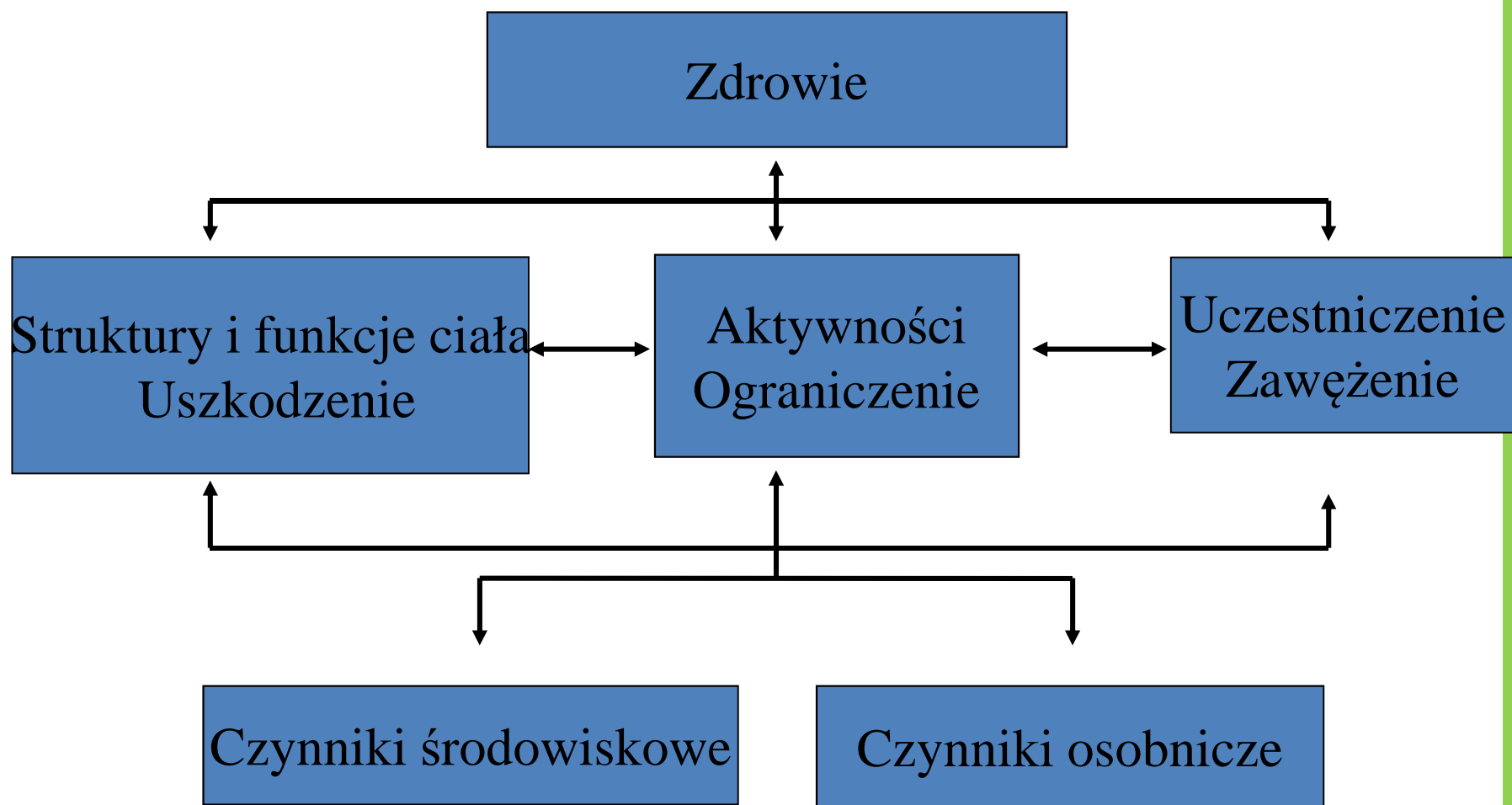

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia WHO 2001

Rehabilitacja Środowiskowa w Neurologii – Program Edukacyjny

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

W kontekście

- Terapia zajęciowa w domu klienta i poza domem
- Otoczenie klienta jest jednym z głównych przedmiotów interwencji
- Terapia zajęciowa jest bardziej skuteczna jeśli odbywa się w domu klienta

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Kontekst działania

- Otoczenie fizyczne
- Otoczenie społeczne
  - indywidualne: szkoła, koledzy
  - grupy: rodzina, znajomi
  - otoczenie społeczne: polityka, prawo, zasady

DG Edukacja i Kultura
Program „Uczenie się przez całe życie”
Leonardo da Vinci

OT in rehabilitation in the community

Terapeuta zajęciowy współpracuje w skali:

- micro: klient
- meso: inne dyscypliny, rodzina, opiekunowie, firmy rehabilitacyjne
- macro: opieka społeczna, ochrona zdrowia

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Aktywności i uczestniczenie

Aktywności

- Samoobsługa
- Przemieszczanie i poruszenie się
- Komunikacja

Uczestniczenie

- Życie domowe
- Zadania i wymagania ogólne
- Interakcje międzyludzkie
- Główne sfery życia

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Do osiągnięcia

- Satysfakcja klienta
- Realizacja celu
- Satysfakcja z uczestniczenia w domu i w otoczeniu społecznym

Narzędzia pomiarowe

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Narzędzia pomiarowe

- Ważne
- Niezawodne
- Przydatne
- Reaktywne
- Czułe
- Nadające się do użytku w praktyce

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Różne narzędzia pomiarowe

- Specyficzne dla osoby:
  - COPM
- Specyficzne dla domeny:
  - Instrumental ADL, Franchay Activities Index (FAI)
- Wielowymiarowa jakość życia
  - Specyficzne dla rozpoznania: ALSAQ-40
- Miary uczestniczenia

DG Edukacja i Kultura
Program „Uczenie się przez całe życie”
Leonardo da Vinci

Canadian Occupational Performance Measure (COPM)

- Identyfikacja problemów dotyczących wykonania aktywności:
  - Aktywności dnia codziennego i samoobsługa
  - praca
  - Wypoczynek/rozrywka
- Pytasz klienta:
  - Co chcesz
  - Czego potrzebujesz
  - Czego od ciebie oczekują

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

COPM

Identyfikujesz 5 problemów, które są ważne i trudne:

- Ważność aktywności
- Aktualne wykonanie aktywności
- Satysfakcja z wykonania

Ocena 0-10

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Miary uczestniczenia

- Impact of Participation and Autonomy (IPA) (5 domen, 32 składników)
- Participation Scale (P- Scale)
- Impact Scale (9 domen)
- Franchay Activities Index (FAI)

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

IPA

- Zalety:
  - Utworzony przez holenderskiego terapeutę
  - skoncentrowany na autonomii
- Wady:
  - nie ma całościowego wyniku
  - szczególnie dla satysfakcji

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Impact Participation and Autonomy IPA (Cardol, '99)

- Aktywności w domu i rola w rodzinie
- 32 pytania
- 5 domem:
  - Autonomia
  - Samoobsługa
  - Wygląd
  - Rola w rodzinie
  - Autonomia poza domem
  - Relacje społeczne
  - Nauka i praca
  - Niezależność finansowa

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

User –P

(nowe holenderskie narzędzie)

Kwestionariusz dotyczący życia codziennego,

4 części:

- Ile czasu pracujesz, uczysz się lub wykonujesz prace domowe?
- Jak często wykonujesz daną czynność w tygodniu?
- Czy niepełnosprawność jest problemem w codziennym życiu? Jak sobie z tym radzisz?
- Satysfakcja z życia i aktywności

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

FAI

- 15 pytań dotyczących aktywności życia codziennego i prac domowych
- Całościowy wynik
- Zalety:
  - Wszystkie zakresy wieku
  - mostly used in rehabgłównie wykorzystywany w rehabilitacji
  - Dla wielu rozpoznań
  - Łatwy w użyciu
- Wady:
  - Mierzy tylko częstość aktywności
  - Koncentruje się na pracach domowych, mniej na pracy zawodowej nie dotyka odczuć związanych z trudnościami
  - staromodny

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Jak wybrać?

- Wiele jest dobrych miar. Żadna nie jest doskonała
- Nie ma standardowego narzędzia
- Aby wybrać:
  - Korzystaj z narzędzia
  - Użyj najbardziej znaczących domen uczestniczenia
  - Zwróć uwagę na pomiar obiektywny i subiektywny, walidacja, niezawodność, przydatność, czułość

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Kierowanie na terapię zajęciową

- Potrzebne skierowanie od lekarza POZ lub specjalisty
- Od przyszłego roku nie będą wymagane skierowania

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

System finansowania

- Obowiązkowe podstawowe ubezpieczenie
- Terapia zajęciowa objęta pakietem podstawowym
- 10 godzin terapii na rok lub całe leczenie
- Interwencja:
  - W poradni
  - W domu klienta
- Dodatkowa terapia zajęciowa w niektórych pakietach dodatkowego ubezpieczenia

DG Edukacja i Kultura

Program „Uczenie się przez całe życie”

Leonardo da Vinci

Koniec

